

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telephone: CANAL 5544 Phone: CANAL 5544

Naročnina: Za celo leto \$5.00 For one year \$5.00 Za pol leta 2.50 For half a year 2.50 Za četrt leta 1.50 For three months 1.50

Člankarstvo: Za celo leto \$6.00 For one year \$6.00 Za pol leta 3.00 For half a year 3.00 Za četrt leta 1.75 For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znaci, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Na naš versko-kulturni dan

Na svetovni razstavi, ki je pred vsem ogledalo vnanjega kulturnega napredka stoletja, igramo Slovenci le vlogo gledavca.

A svoj pravi Slovenski dan bomo imeli šele 30. jul. na naših Brezjah v Lemontu. To bo naš versko-kulturni dan.

Pred vsem je to zasluga dveh naših mož velikanov, za katere nas lahko vsak narod zavida. To sta naša apostolska škofa Baraga in Jeglič.

V razdobju Baraga-Jeglič je slovenski narod doživel dve nevarni verski krizi. Prva, iz katere mu je bil voditelj Baraga, je bila fanenizem.

Ko je Baraga poln mlade svečeniške gorečnosti stopil v Gospodov vinograd, ga je našel preraščene od fanenizma.

Kot je Baraga poln mlade svečeniške gorečnosti stopil v Gospodov vinograd, ga je našel preraščene od fanenizma.

Bog poslal svojega pravega namestnika, ki razume njegove besede. "Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in jaz vas bom poživil."

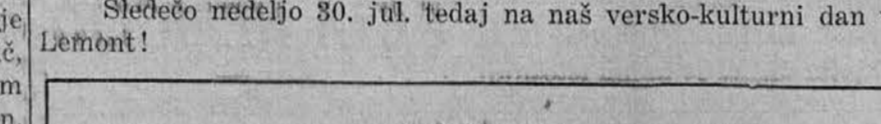
Obenem bo pa tudi Jegličev dan. Po čudnem naključju sta se ta naša dva dneva srečala. Ze pred pol letom je bilo na obnem zboru Baragove Zveze sklenjeno, da bo 30. jul. v Lemontu Baragov dan.

Ni bilo treba poziva. Dosti je da nas je spomnila na to. Zavedamo se, kaj tudi za nas pomeni ime Dr. Jeglič.

Bo pa ta naš versko-kulturni dan pred vsem dan molitve. Najprej se hočemo Bogu zahvaliti za ta dva naša apostola in voditelja, ki nam ju je v kritičnih časih poslal.

Rojaki, ki vam je vera še vedno najdražja svetinja in najjača kulturna sila, pridite na naš versko kulturni dan, da v častnem številu počastimo naših dveh apostolov in prepoditeljev Baraga in Jegliča.

Sledečo nedeljo 30. jul. tedaj na naš versko-kulturni dan v Lemont!

IZ SLOVENSkih NASELINA

NOVE SLIKE IZ STARE DOMOVINE Cleveland, O. Veselje mi je naznaniti po novih sprejem novih slik iz stare domovine, iz naše Notranjske.

rice, kako izdelujejo opeko, itd. V splošnem se v novih slikah vidi ves pomladni živelj naših v domovini.

Naj tukaj sledi imenik teh novjših slik, kakor mi ga je spisal g. Tišler, ko je filmal te pokrajine;

Pod titelnom Notranjska, so ti te filmi; Štev. 12, 13, 14 in 15, ki obsegajo raznoterose kmečkoga gospodarskega posla v okolici vasi Verd, Bistra, Borovnica, Logatec in Hote-drašica.

Film štev. 12. Stara vodna žaga. Nabiranje regrata. Orači in oračice orajo. Grabljenje travnika. Nalaganje gnoja. Orači in oračice malcajo in pri tem krepko zalivajo.

Film štev. 13. Na Ljubljani-cu nalagajo v čolne opeko, za transport v Ljubljano. Dobro voljni čolnar Maksel. Glinasto zemljo nalagajo v vagončke, v bajerju delavci režejo in kopljejo glino za opeko. Motor-vlač iz bajerja vagončke z glino. Opekarna Lenarčič, na Ver-du. Galetovi v Bistri, tešeje trame, koljejo klasterska bukova drva in žagajo hlude.

Film štev. 14. Vas Borovnica s kamnitim mostom. Voznik s trami v klanec. Na gradu. Mr. Kenik iz Podgore gre orat. Sadno drevje je treba obžagati in očistiti. Gnoj vozijo na polje. Trame vozijo na postajo. Repó pospravljamo z njive in pridno orjemo. V Pru-hu nalagajo pesek in ga raz-važajo. Napravljane cestnega šodra.

Film štev. 15. Pri Kramarju v Logatecu vozijo gnojnico, črpajo v rezervoar. Hotel Kramar. Občinska hiša v Dolnjem Logatecu. Vaška ulica proti Brusu. Vaški cerkvi. Voliči peljejo trame. Sejem v Hote-drašici. Na cvetno nedeljo iz cerkve na Vrhniki — celi gozd butar. Jerbasi s šunkami in kolači na veliko soboto po žegu, pred cerkvi sv. Pavla na Vrhniki.

Film štev. 16. Velika sobota na Vrhniki. Aleluja pri farni cerkvi sv. Pavla s svečano procesijo. G. Matija Grdina, brat Ant. Grdina, z družino, in kako pase krave.

Film štev. 17. Mažinhrib. Perice ob potoku. Žaganje in sekanje drv. Hiša z oknom, kjer samotari prostovoljni jetnik "Krajner," že 24 let ni prestopil praga in nič ne ve za bi-voje vojno, kakor tudi ne za nič drugega na svetu. Okopavanje krompirja. Stara cesta v Planini. Vilharjev spomenik in napisna tabla v Planini. Dolnja Planina in Gornja Planina. Pogled na Kačjo vas z raz-valin starega grada, ki je se-daj zasedena od Italijanov.

Jugoslovska in italijanska meja z italijansko stražo in vihrajočo italijansko tričelo-rolo poleg vodopada. Grad kne-za Windisgraca. Na Unšci na-pajajo krave. Balincarji.

Film štev. 18. Vas Unec. Perice. Žaganje goli. Furmani na Rakcu. Ulica pred Domin-celjem in obmejno postajo.

Med štirimi očmi. — "Kaj premoženje, tega imaš danes hitro vkup. Ampak kako se ga znebiš, to je težava."

Gospodarska kriza. — Žena, zgodilo se je nekaj strašnega! — Moj Bog, pa te vendar ni so ožslavili?

Zatopljen v čitanje. — Mi-hec: Papa, kako je mogoče, da imam jaz 28 zob. Janezek jih ima pa samo 25?

Med igralci. — No, ali ste videli, gospod kolega, kako je občinstvo sročilo plakalo, ko sem na odru umrl?

Da bo krajše. — Učitelj v so-li: Jaz nisem jedel, ti nisi jedel, on ni jedel, ona ni jedla. Mihec, ponovi to.

Pred sodiščem. — Ali pri-znate, da ste ozmerjali toži-telja, češ, da ima teločjo gla-vo?

Galanten šef. — Pisarniški predstojnik: Gospodična, ali imate jutri pred osmo ur zju-traj nujne opravke?

Strojepsika: Ne, gospod šef. — Torej vas prosim, bodite tako prijazni in pridite točno ob osmih v pisarno.

Neprijetna zadeva. — To je grozno, da je Erna razdrla za-roko z menoj.

Ne da se prepričati. — Mi-hec, nehaj se no lasati s tem paglavcem. Pametnejši popu-sti.

V NAJEM za krajšo ali daljšo dobo se dobi čiste s pohištvo oprem-ljene sobe. Najemna zmer-na. Za pojamila se običite na Mr. John Marović, 2140-West 21st Place, Chicago.

"TARZAN IN ZLATI LEV" (60)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Kakor hitro je nastala noč, se je imel pričeti strašen napad na nič slutete Arabce. Belci so že kar nestropno pričakovali trenutka, ko udari-jo.

Flora je dečku izpuštila, predno bi ga mogli zaslišati. Nato so je podala v Kraskijev šotér.

Flora je dečku izpuštila, predno bi ga mogli zaslišati. Nato so je podala v Kraskijev šotér.

DENAR

pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sve-ta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminja-jo.

Table with exchange rates for Dinars and Dollars.

Vsa pisma in pošiljkatve naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovencea) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

Lz življenja in sveta.

KAJ JE ČLOVESKA MLA-DOST IN KAJ STAROST?

Usoda človeškega bitja je pač taka, da se polagoma stara, dokler popolnoma ne ovane. Gospa Charlotta Baehler, profesorica na dunajskem vseučilišču, je spisalala knjigo "Potek človeškega življenja kot psihološki problem". Pisateljica je prišla na podlagi preiskovanja življenja raznih znanih osebnosti, ki priredajo različnim poklicem, do zanimivih ugotovitev. Vsi ljudje ne starajo enako. Za tiste, ki se ne starajo enako. Za tiste, ki se v življenju delali predvsem telesno, je večja nevarnost, da v starosti izgubijo smisel za življenje, kakor za tiste, ki so delali z glavo. Silno hitro se potarajo ljudje, ki so se vdalji spolemu uživljaju. Tako n. pr. se Casanova počutil starega že pri 35. letu. Njegovo življenje je bilo na višku od 25. do 35. leta. Pri 44. letu je moral v svoj zapiski zapisati, da ga niti lepe igralkice ne zanimajo več. Leto nato je napisal: "Potrebujem miru in ne čutim nič več neizčrpljive sile mladosti. Pri 47. letu je spoznal, da se mora čustveno makniti, češ, da je njegovo življenje zaključeno. Nato je životalil do 78. leta, dokler ni prišla pomj smrt.

Zanimivo je, kako je filozof Kant gledal na mladost. Zanj pomeni mladost suženjstvo: Mnogi ljudje mislijo, je pisal, da so mladostni časi najbolj in najprijetnejši v njihovem življenju. V resnici pa so to najtežji, ko mora biti človek pod vodstvom drugih in ima redkokdaj pravega prijatelja. Kant pravi, da se je od tega mladostnega suženjstva poslovil šele pri 38. letu. Tedaj je Kant začel posebno pridno obiskovat gledališča, rad je poslušal koncertne prireditve in si iskal znanca, hotel je na izlete in na potovanja. Okoli 60. leta je napisal svoja najznamenitejša dela. Kmalu potem je tudi on pričel čutili, da mu produktivna sila peša.

MODROST STARIH MODRIJANOV

Nekoč je vprašal nekdo Diogena, vračajočega se z olimpijskih iger: "Je bilo na olimpijskih igrah dovolj ljudi?" Diogen je odgovoril: "Gledalcev mnogo, ljudi malo."

Isti Diogen je hodil po ulicah ves raztrgan in spet mu je nekdo dejal: "Ljudje se ti posmehujejo." Diogen je kar čisto nič v zadregi odgovoril: "Zasmehujejo me ne."

Modrijan Antisten, ki je bil cink, je živel pravo pasje življenje. Nič ni imel razen skodelice, iz katere je pil vodo. Zgledal je otroka, ki je pil vodo v pergisu. Vrgel je skodelico v stran in rekel: "Otrok me je počul, da imam še nekaj odveč."

Antisten ni maral učencev. Kljub temu je prišel k njemu Diogen iz Linope in ga poprosil, da bi mu bil učitelj. Antisten je poprijel za palico, a Diogen je mirno rekel: "Le udari, ne boš našel tako trde palice, da bi me odgnal, doktor govoriš." Antisten ga je sprejel v solu.

Ezop je moral, ko je bil suženj, srečati gospodarju Ksantu in gostom. Na mizo je moral prnesti kar najboljšo jed. Ezop je kahal in pekel same jezike in govoril, da brez jezikov ni na svetu nič dobrega.

Drugo pot je moral Ezop srečati z najslabšo jedjo. Spet je prnesel jezike in rekel: "Jeziki na-

Za orijentalške zadeve in stvari so se Amerikanci še vedno radi zanimali. Tako z veliko radovednostjo ogledujejo sleherni dan tudi orijentalstvo vasi na svetovni razstavi v Chicagi.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

teh imenovanih slik je dolga do 400 čevljev in porabi 20 minut časa za gledanje. — Nadalje še omenim, da v teh slikah niso omenjene one slike, katere sem sam prinesel iz domovine, in teh slik ni malo. Enako naj tukaj tudi omenim, da bom še vedno dobival nove slike iz domovine. Te slike, ko zlasti posebno zanimive radi številnih jubilejev naših pionirjev v domovini. — Kadar in kjerkoli bi želeli gledati te slike, prigrasite se pismeno ali pa osebno pri podpisnemu, da se dogovorimo.

ANTON GRDINA
6019 St. Clair Av.
Cleveland, Ohio

PRVIM ROMARJEM V JOHNSTOVNU

Johnstown, Pa.

Prišel je vesel trenetek svidenja prvih romarjev iz New Yorka, ki so prišli sem na griček sv. Terezije 15. julija. Malo pred njimi so prišli romarji iz Girarda in Clevelanda, v Ohio, Ker so romarji iz New Yorka prišli že bolj pozno, se niso mogli vrstiti napovedane večerice, niti cerkve ni bilo mogoče vsem obiskati, temveč je bilo treba takoj po večerji odpeljati romarje na prenočišča po zasebnih stanovanjih.

Drugi dan v nedeljo jutraj so pa začeli prihajati od vseh strani ni griček sv. Terezije. Sele sedaj so romarji pravzaprav videli, kam so prišli in kakšen je griček, ker prejšnji večer je bila tema. — Obetel se nam je krasen dan, kakor je bilo lepo vreme celih štirinajst dni poprej, v katerih smo zastonj pričakovali toli potrebne dežja. Toda na dan, ko se je imel vršiti na gričku sv. Terezije cerkveni piknik, za katerega smo se tako skrbno pripravili in založili, so nam vremenski bogovi, kateri nam ne prej ne potem nečijo dati dežja ko si ga želimo. So nam ti vremenski dali dež na ravno tak dan, ki nam je bilo tako malo ljub, kakor "mundelajnska ploha." In sicer je bilo samo toliko dežja, da nam je pokvarilo piknik, zdaj že drugi piknik, in to ob času suše. Da bi jih koklja te vremensjake. — Za prve kaplje dežje se nismo zmenili, ko smo pa videli, da dež ne pozna šale, smo se morali pred mokrim sovražnikom bežati v dvorano, odkoder smo dežju kazali fige, in kmalu pozabili na vso nevojšo in jezo, ki smo jo poprej imeli zoper dež.

Le prekmalu je prišel čas

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

bom jenjal ukvarjati s filozofijo, dokler bo v meni še dih življenja in moč v telesu."

Ze stari Izokrat se je čudil, zakaj so bogati prej pripravljene pometati svoje premoženje v morje nego pomagati revnim, namesto, da bi skušali sporazumno doseči splošno blagostanje.

Aristotel — vrhunec grških modrijanov, je rekel: "Siromastvo povzroča upor in zla dela." Diogen se je vrnil iz Sparte v Atene in je opomnil: "Prišel sem iz moških stanovanj v stanovanje žensk."

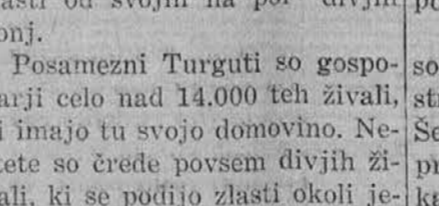
PRADOMOVINA KONJA

Danski poročnik Haslund Christensen, ki se je udeležil zadnje ekspedicije dr. Svena Hedina, je odrinil v deželo Turgutov, da prouči njih življenje in navade.

Turguti, ki jih je vsega kakšnih 80.000 duš, so kalmiško plemo, ki ga do danes ni mogla podjarmiti še nobena država. Razdeljeni so na 13 rodov, vsak rod ima svojega glavarja, a nad vsemi stoji kan, zadnji mongolski kan, ki mu glavarji nomadskega plemena plačujejo tribut v kožo, srebru, ovcah itd. Turguti so lamaisti, in sicer tako verni, da živi po njihovih bogatih samostanih do 7000 rojakov v meniški obleki. Drugi mozeje se v različni od rumenih menihov (lam) imenujejo "črni ljudje" in žive večinoma od živinoreje, zlasti od svojih na pol divjih konj.

Posamezni Turguti so gospodarji celo nad 14.000 teh živali, ki imajo tu svojo domovino. Neštete so črede povsem divjih živali, ki se podijo zlasti okoli jezera Lopnorja in ki jih je silno težko ujeti. Samo s soljo, na katero se vse živali takoj zelo požrešne se dado posamezni primerki zvabiti v pasti in ujetništvo.

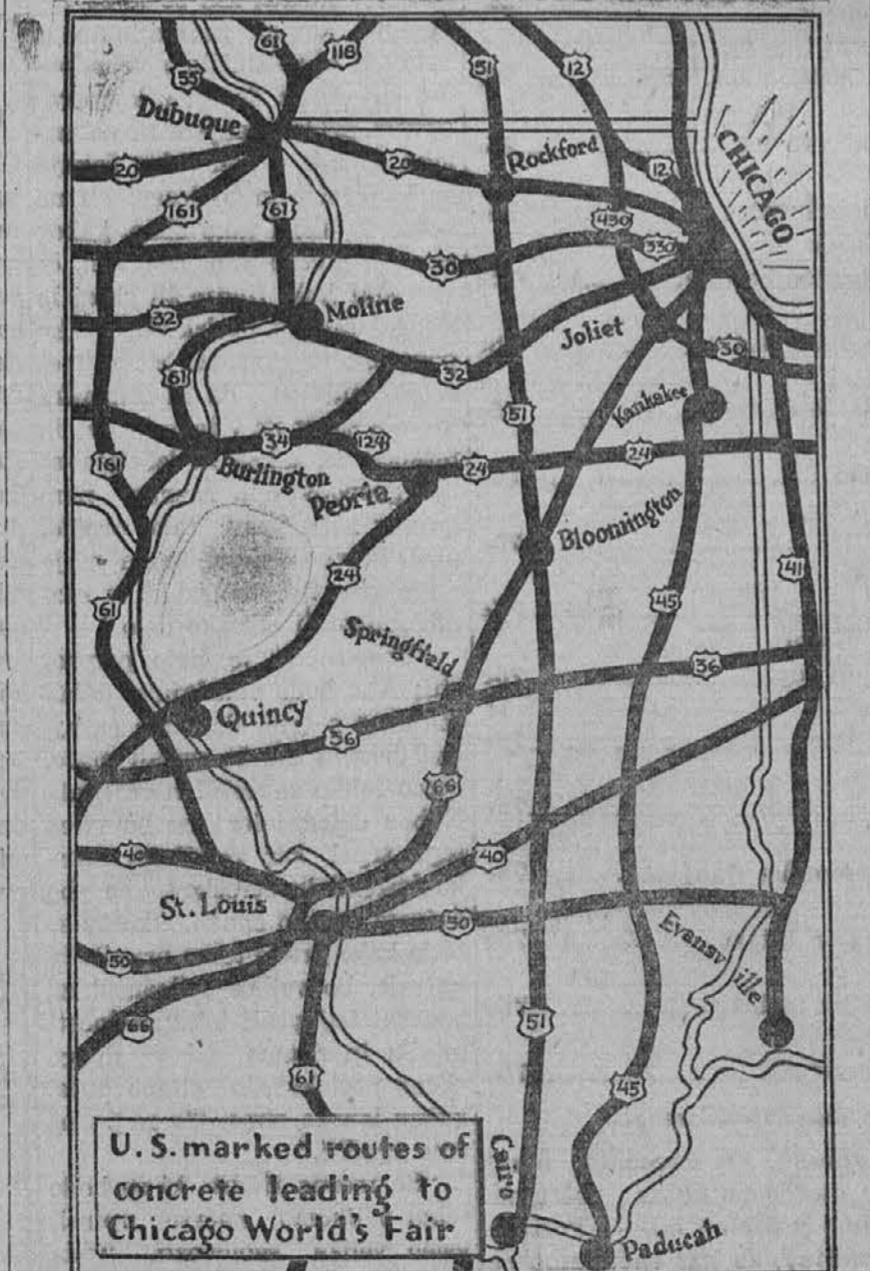
"KIDNAPAN"

John J. O'Connell, Jr. star 24 let, ki je bil te dni ugrabljen v Albany, N.Y. On je sin bogatega voditelja demokratske stranke. Ugrabitelji so zahtevali zanj \$250.000 odkupnine.

ORIENTALSKA VAS NA SVETOVNI RAZSTAVI

AUTOMOBILSKE CESTE NA SVETOVNO RAZSTAVO

Slika kaže glavne avtomobilskie ceste, ki vodijo v Chicigo na svetovno razstavo. Država Illinois ima 11.175 milj teh glavnih betoniranih cest. V Chicigo se steka 13 velikih širokih avtomobilskih cest, po katerih vozijo lahko 4 avtomobili vsi rje.

ločitve newyorskikh romarjev. Je bo v nedeljo 30. julija, je Bus, kateri jih je pripeljal je parkrat zatrobil, v znamenje da se bliža čas odhoda. Tedaj se je začelo polavljanje in podajanje rok. Ko se je bus napolnil, je nastal tako gniliv trenutek slovesa, da ga je le težko opisati in je nekaterim izvalil solze v oči. Romarji so v slovo zapeli priljubljeno: "Oznanil je Anđeli..." Ostali so svoje glasove združili z njihovimi, kar je napravilo nepopisljivo lep utis slovesa, nakar se je začel bus z romarji pomikati izpred lurske kapelje, okoli njeja in za njim pa ostale domače množice. Malo časa je trajalo vse to, komaj četrdeset minut, kar je izginil izpred oči. — Newyorskikh romarjev, katerih smo se tako razveselili in katere bi kod brate in sestre tako radi se nekaj časa imeli med nami, in ki bi tudi sami radi ostali, ni bilo več.

FRANCOSKI PARLAMENT JE NAKLONJEN FRENCH LINE

Tukajšnji pomožni generalni manager French Line, Jean L. Artur, ki bo upravljal tukajšnji urad do meseca septembra, ko nastopi službo Henry Morin de Linclays, novoinimenovani generalni manager, je dobil danes iz pariškega glavnega stana poročilo, da sta francoska poslanska zbornica in senat glasovala, naj dobi družba dolgoletne kontrakte za prevažanje pošte. Za to službo bo dobivala od petdeset milijonov do stopenetdeset milijonov frankov na leto.

FRANCOSKI PARLAMENT JE NAKLONJEN FRENCH LINE

JEAN L. ARTUR

To bo družbi omogočilo, da bo poslovala kakor dosedaj in obdržala svoj standard. Sklep senata in poslanske zbornice je nekaka zaupnica sedanjih uprav, kateri načelujeta Marcel Olivier, bivši generalni guvernier Madagascarja in sedanjih načelnik družbinega sveta, ter upravni ravnatelj družbe, Henri Cangardel.

V NAJEM

se odda stanovanje z petimi sobami, na novo opremljene, s kopalnico s pečjo za grejte vode. Najemna zelo nizka. Vprašajte na: 1903-West 23rd Street, ali pa kličite telefon: Grace Land 0962, za dogovor.

Jacob Gerend Furniture Co.
704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 377-J — 4080-W.

Izletniki in obiskovalci Svetovne Razstave!
Naznanjam, da imam v svojem hotelu in kabinah prostora do 60 ljudi. Stojče na malem griču v lepem sončnem drevoredu. Kabine dajem izletnikom dnevno, tedensko ali po želji v najem. V kabinah je plin, da si izletniki ako želijo lahko sami kuhajo.
Tukajšnja okolica je lepa in valovita, ob veliki reki Illinois je na razpolago ribolov. Zelo pripraven kraj za izlete v okolico kot v znameniti "Starved Rock" in v lepi "Deer Park". Najboljša postrežba jamčena.
JOE ŠEK, lastnik
"VALLEY VIEW INN"
Road 7-A in U. S. 2. La Salle, Illinois.
Tel. La Salle County 916-R. 2.

Pozor rojaki in rojakinje!
Vas uljudno vabim na otvoritev.
"BOHEMIAN BEER GARDEN"
DNE 29. JULIJA ZVEČER.
Pivo in druge pijače homo točili PO 5c.
Kokošnja, prašičja in oziroma vse pečenke po 25c.
Na svidenje 29. julija zvečer.
Otto Špolar
1921 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

NASLEDNIK HUGENBERGA

Dr. Walters Darc. eden izmed voditeljev nazijev, ki je nasledil te dni nemškega poljevalnega ministra Hugemberga. Imenoval ga je za ta "job" kajpada Hitler.

